

De kinderopvang heeft nog heel wat potentieel

“Privatisering kan, commercialisering is gevaarlijk”

Kinderopvang Een recent Unicef-rapport over kinderopvang was niet bepaald mild voor Vlaanderen. “We hebben in Vlaanderen pas laat ontdekt dat de toekomst aan de kinderen is”, zegt Jan Peeters van het Expertisecentrum voor Opvoeding en Kinderopvang. Een gesprek over de kwaliteit, de privatisering en het potentieel van de Vlaamse kinderopvang. **Tekst Goele Geeraert | Foto Jan Locus**

Ons personeel is onvoldoende opgeleid en de regels voor ouderschapsverlof schieten tekort. Gaat u akkoord met de conclusies van het Unicef-rapport?

Jan Peeters, coördinator Expertisecentrum voor Opvoeding en Kinderopvang, verbonden aan de vakgroep Sociale Agogiek van de UGent: “De lage scholing van het personeel is inderdaad het zwakke punt. Door de

“Vergeleken met andere landen is onze kinderopvang zeer goed georganiseerd.”

sterke groei van de zelfstandige kinderopvang, die geen kwalificatie-eisen stelt, ging het scholingspeil de laatste jaren achteruit.”

“Het Unicef-rapport stelt duidelijk dat kinderopvang pas zou mogen vanaf 1 jaar. Tot dan zou er ouderschapsverlof moeten zijn, liefst voor beide ouders. In de Scandinavische kinderopvang vind je zelden baby’s jonger dan een jaar. Er is een jaar ouderschapsverlof mogelijk. Het vervangingsinkomen bedraagt tot 80% van het loon. Wij kunnen alles opgeteld per boreling een half jaar verlof nemen. En ons vervangingsinkomen ligt lager dan in Scandinavië.”

“De vergoeding moet omhoog. Een eventuele uitbreiding van het ouderschapsverlof zou moeten samengaan met specifieke incentives voor vaders. Anders blijven vooral de moeders thuis.”

Hoe kan je het tekort aan kwaliteit en de nood aan plaatsen in de kinderopvang verzoenen?

“De kinderopvang is een van de weinige sectoren die in het laatste Vlaams regeerakkoord meer geld kregen. Terecht, want 10% van de ouders vindt geen plaats. Sinds 2000 zijn vooral in de zelfstandige sector spectaculair veel plaatsen gecreëerd. Tegelijk werd er – anders dan in onze buurlanden – nauwelijks in duurzame gesubsidieerde kinderopvang geïnvesteerd en kregen die nieuwe zelfstandigen geen kwalificatie-eisen.”
“Vandaag probeert Vlaanderen bij te benen. Er wordt een decreet voorbereid dat voor elke job in de kinderopvang een kwalificatie oplegt. Verder wordt er nagedacht over een bachelor in de kinderopvang. Je kan echter niet eisen dat alle zelfstandigen plotsklaps een diploma hebben. Er is een competentiebeleid nodig.”

Decreet op de **eerstelijnsgezondheidszorg** legt de nadruk op de samenwerking tussen zorgaanbieders om de kwaliteit te bevorderen.

Decreet **lokaal sociaal beleid** wil elke burger toegang garanderen tot economische, sociale en culturele rechten.

Inburgeringsdecreet: het verplichte inburgeringstraject voor nieuwkomers staat centraal.

2004

jan feb maart 3|19 april 1 mei 7|29 juni juli 20 aug sept okt nov dec

Wat is uw visie op de privatisering en commercialisering van de welzijns- en gezondheidsdiensten?

“Privatisering en marktwerking kunnen voor mij, maar commercialisering is gevaarlijk. De Angelsaksische landen hebben een traditie in commerciële kinderopvang. Op het ogenblik dat de overheid de zelfstandige opvang ging ondersteunen, begonnen grote bedrijven de kleine zelfstandige initiatieven op te kopen. Het meest extreme voorbeeld is het Australische ABC. Dit beursgenoteerde kinderopvangbedrijf ging in 2008 failliet omdat het wereldwijd te veel bedrijven had overgenomen. Uit onderzoek blijkt dat het niet haalbaar is een private kinderopvang alleen op ouderbijdragen te laten draaien. Je moet dus als overheid in de zelfstandige kinderopvang investeren, maar daar tegelijk voorwaarden aan koppelen: fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden, kwalificatie- en kwaliteitseisen, maar ook de voorwaarde van een non-profitstatuut. Zelfstandige kinderopvangorganisaties mogen winst maken, maar moeten die herinvesteren in hun organisatie. Daar ligt het verschil tussen een democratische marktwerking en een commerciële.”

Wat zijn de troeven van de Vlaamse kinderopvang?

“Vergeleken met andere landen is onze kinderopvang zeer goed georganiseerd. We beschikken over een eigen instelling, Kind en Gezin, met een kwaliteitsbeleid en wetenschappelijke ondersteuning uit academische onderzoeksinstituten. We zijn ook een van de weinige landen die zoveel aandacht besteden aan de toegankelijkheid en de sociale functie van kinderopvang. De consultatiebureaus bereiken alle kinderen. Ook gezinnen die hier illegaal verblijven, worden bezocht. Dat is uniek in Europa.”

“Door de groepering van al deze functies – kinderopvang, consultatiebureaus, opvoedingsondersteuning en adoptie – bij één overheidsorganisatie, kan die een consistent langetermijnbeleid voeren. In de consultatiebureaus schuilt er bovendien nog potentieel. Doordat ze alle ouders en jonge kinderen bereiken, bieden ze ook mogelijkheden voor opvoedings- en gezinsondersteuning. Zo zouden de verschillende aspecten van het gezinsbeleid nog beter kunnen worden geïntegreerd.”

Hoe evalueert u 30 jaar gezinsbeleid?

“Kinderopvang werd in Vlaanderen lang als een noodzakelijk kwaad gezien. De kinderopvang kreeg wel geld en kwaliteitsnormen, maar men hechtte niet al te veel geloof aan zijn pedagogische en sociale meerwaarde. Pedagogisch kwam daar tijdens de jaren '80 verandering in. In de jaren '90 volgde een doorbraak naar sociale

Jan Peeters (Expertisecentrum voor Opvoeding en Kinderopvang):
“Het komt erop aan onze achterstand op het vlak van kwalificaties en duurzaamheid zo snel en goed mogelijk in te halen.”

opvang, naar allochtonen en kinderen met een speciale zorgbehoefte. Inhoudelijk waren dat interessante thema's. Maar ze werden onvoldoende geïmplementeerd. De overheid heeft weinig geïnvesteerd in duurzame opvang door goed opgeleide personeelsleden. Intussen heeft de kinderopvang zowel economisch als pedagogisch en sociaal haar nut bewezen. Ze ondersteunt de ouders in hun opvoedingsrol en bevordert de sociale cohesie. Nu komt het erop aan onze achterstand op het vlak van kwalificaties en duurzaamheid zo snel en goed mogelijk in te halen.”

► Reacties welkom op www.weliswaar.be/forum

 Integrale Jeugdhulp

Decreet **Integrale Jeugdhulp (IJH)**: hulp wordt omschreven in modules en georganiseerd in netwerken. Rechtspositie minderjarige wordt versterkt.

 VAPH

Decreet tot oprichting van **Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap**, zelfstandige opvolger van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Vlaams Medisch Milieukundig Netwerk zorgt voor deskundig milieugezondheidsbeleid.

Inge Vervotte (CD&V) wordt minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

2005

jan

feb

maart

april

mei

juni

juli

aug

sept

okt

nov

dec

